

БІНАРНА ЛЕКЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЇ

Чухрій К. С.

*магістрантка кафедри технологічної та професійної освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»*

Науковий керівник: Артемьєва І. С.

*кандидат педагогічних наук,
викладачка кафедри технологічної та професійної освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна*

Державний стандарт базової і повної середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 24 від 14 січня 2004 р., передбачає уведення освітньої галузі «Технології», основною метою якої є формування технічно та технологічно освіченої особистості, підготовленої до життя та активної трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, набуття школярами життєво необхідних знань, умінь і навичок ведення домашнього господарства й сімейної економіки, основних компонентів інформаційної культури учнів, забезпечення умов для їх професійного самовизначення, вироблення в них навичок творчої діяльності, виховання культури праці, здійсненні допрофесійної та професійної підготовки за їх бажанням і з урахуванням індивідуальних можливостей [5].

Якісна технологічна освіта учнівської молоді потребує вчителів технології, здатних на високому рівні виконувати свою професійну діяльність. Необхідною передумовою компетентної реалізації професійної діяльності вчителями технології виступає їхня професійна підготовка [3].

Згідно наукової позиції Л. В. Божко [2], для здійснення на високому рівні вчителями технології професійної діяльності їхня професійна підготовка має реалізовуватися на основі компетентнісного підходу, що гарантує якість цього процесу, результатом якого має виступити сформована в них професійна компетентність.

Вивченню змісту поняття «професійна компетентність» щодо майбутніх учителів технології присвятили свої наукові праці Л. В. Божко, В. М. Бойчук, А. Н. Сергєєв та ін.

Узагальнюючи надані в науково-педагогічній літературі визначення, під професійною компетентністю майбутнього вчителя технології ми розуміємо складову результату його професійної підготовки, яка являє собою інтегративну якість його особистості, що визначає готовність і здатність учителя технології до здійснення професійної діяльності з технологічної підготовки учнівської молоді на високому рівні відповідно до вимог щодо якості технологічної освіти, які висуваються суспільством і державою.

Одним із найважливіших засобів формування професійної компетентності майбутніх фахівців, зокрема майбутніх учителів, виступають міжпредметні зв'язки (І. М. Зирянової, Є. Є. Семченко, А. Н. Сергєєва, І. Н. Смірної та ін.).

У різного рівня дослідженнях автори (О. М. Бандура, Т. М. Бугеря, І. В. Гайденко, Ш. І. Ганелін, О. І. Глобін, С. У. Гончаренко, Є. С. Дубінчук, Н. І. Думченко, Т. М. Задорожня, І. Д. Зверев, П. Г. Кулагін, М. М. Левіна, В. Н. Максимова, Є. А. Морозова, Н. М. Очеретяна, Н. М. Самарук, Б. Л. Тєвлін, А. В. Усова, М. М. Фіцула, Г. Ф. Федорец, В. Н. Фьодорова та ін.) здійснювали спробу надати трактування поняттю «міжпредметні зв'язки», кожен автор намагався надати своє розуміння сутності цього терміну, що визначалося світоглядом педагогів-науковців, їхніми соціальними поглядами, рівнем розвитку суспільних відносин, соціальним замовленням суспільства, які висуваються до педагогіки. Проте дотепер не існує єдиного, науково обґрунтованого визначення цього поняття.

У контексті нашого дослідження міжпредметні зв'язки ми розглядаємо як систему відносин між знаннями, вміннями та навичками, які формуються в результаті послідовного відображення в засобах, методах і змісті навчальних дисциплін, які вивчаються, тих об'єктивних зв'язків, які існують в реальному світі (за В. Є. Пешковою [6, с. 164]).

Встановлено, що дієвим засобом реалізації міжпредметних зв'язків у процесі навчання виступає інтегрований урок (заняття) (Т. С. Крохмалова, Л. В. Леснікова, Д. О. Нуркетаєв, В. А. Овчаренко, Н. Г. Усачьова, М. М. Шлапакова).

Інтегрований урок (заняття) – це особливий вид уроку (заняття), на якому певна тема, питання, проблема розглядаються засобами двох або більше навчальних дисциплін. Інтегрований урок (заняття) може проводити один педагог, але може його проводити декілька педагогів, такий урок (заняття) має назву бінарного, який є найбільш розповсюдженою в освітній практиці формою інтеграції [4].

Виходячи з того, що лекція є одною із основних системоутворюючих форм організації освітнього процесу в закладах вищої освіти, в якості інструменту реалізації міжпредметних зв'язків у процесі навчання в

зкладах вищої освіти нами розглядається бінарна лекція («лекція вдвох»), яка являє собою лекцію, що побудована в формі діалогу (полілогу) двох викладачів, які є представниками двох різних навчальних дисциплін, забезпечуючи тим самим міжпредметний зв'язок [1].

Відтак, встановлено, що проведення бінарних лекцій в процесі професійної підготовки майбутніх учителів технології є одним з інструментів формування в них професійної компетентності, що в перспективі потребує розробки дирекціону для викладачів закладів вищої освіти щодо організації та проведення бінарних лекцій в процесі професійної підготовки майбутніх учителів технології.

Література:

1. Бекузарова Н. В. Бинарное взаимодействие в системе вузовского образования. *Известия Дагестанского государственного педагогического университета*. 2011. № 1(14). С. 27-31.
2. Божко Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів технологій і креслення у контексті компетентнісного підходу. *Наукові записки. Серія: педагогіка*. 2016. № 2. С. 125-132. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6902/1/BOZHKO.pdf>
3. Борисенко Н. Професійна підготовка майбутніх учителів технологій в умовах сучасного освітнього простору. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. Вип. 4. Ч. 2. С. 295-301.
4. Вавилова Л. Н. Интегрированный урок: особенности, подготовка, проведение. *Образование. Карьера. Общество*. 2017. № 3 (54). С. 46-51.
5. Коберник О. М. Технологічна освіта учнів в Україні у XXI столітті. URL: http://www.rusnauka.com/13_NPN_2010/Pedagogica/66067.doc.htm
6. Пешкова В. Е. Педагогика: курс лекций: учебное пособие. Ч. 5: Педагогические технологии в начальном образовании. Майкоп: АГУ, 2010. 288 с.